

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Трошкіна Олена Анатоліївна², Вент Олена Володимирівна¹

¹Кандидат архітектури, доцент, Національний авіаційний університет, Київ, Україна
e-mail: olenatroshkina@gmail.com, orcid: 0000-0002-0597-9700

²Студент, Національний авіаційний університет, Київ, Україна
e-mail: elenavent98@gmail.com, orcid: 0000-0001-5908-4171

Анотація: У статті описано особливості планувальної організації ландшафтного середовища вищих навчальних закладів та особливості розробки нових проектних рішень, в тому числі навчальних аудиторій під відкритим небом різних типів, спрямованих на вирішення таких проблем: підтримки навчального процесу в період пандемії і створення сучасного благоустрою території університетських комплексів для надання візитного статусу країни.

Метою дослідження визначено особливості організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти та надано свої пропозиції з огляду на існуючі карантинні умови. Здійснено пошук та аналіз матеріалів з ландшафтною організації території закладів освіти закордонного та вітчизняного досвіду. Виявлено фактори, які впливають на організацію ландшафтного середовища навчальних закладів. Надано пропозиції щодо методів ландшафтного проектування і прийомів створення сучасного ландшафтного дизайну, а також дослідження впливу благоустрою на психоемоційний стан людини на прикладі Національного авіаційного університету. Визначено сучасні аспекти та вимоги до проектування та організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти, в тому числі до відкритих навчальних аудиторій під дією COVID-19. Наведені **результати** дослідження ландшафтного середовища університетських комплексів. Визначено особливості ландшафтного благоустрою закладів вищої освіти і в період пандемії; сучасні аспекти та вимоги, яким мають відповідати університетські комплекси, в тому числі в період карантинних вимог та особливості озеленення, які є одним з провідних засобів ландшафтною організації простору при створенні комфортних та безпечних умов перебування студентів та викладачів.

Наукова новизна дослідження полягає в новому підході до навчального процесу в планувальній структурі ландшафтного середовища закладів вищої освіти та в розробці архітектурної ідеї створення нових навчальних приміщень – аудиторій під відкритим небом різних типів.

Практична значущість отриманих результатів представлена у проекті з організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти на прикладі Національного авіаційного університету.

Ключові слова: заклади вищої освіти; університетські комплекси; ландшафтне середовище; ландшафтне проектування; ландшафтний дизайн; благоустрій території

ВСТУП

Останнім часом існує важлива потреба в організації та модернізації ландшафтного середовища закладів вищої освіти. В Україні території університетських комплексів, здебільшого сформовані ще в радянський період і на сьогоднішній день мають занедбаний вигляд та низький рівень ландшафтно-організації. Ландшафтне середовище закладів вищої освіти потребує негайної реконструкції, оскільки наразі потроху втрачає свою естетичність та функціональну забезпеченість. Наразі, у більшості університетських комплексах зберігається застаріла інфраструктура, яка не відповідає сучасним вимогам. Так як Україна прагне до європейських стандартів, вона має презентувати галузь освіти найкращим чином, тому територію закладів вищої освіти необхідно розглядати в першу чергу. Так як університетські комплекси є візитівкою багатьох міст і країн, Україні важливо звернути особливу увагу на організацію, модернізацію та благоустрій ландшафтного середовища закладів вищої освіти.

Разом із тим, в зв'язку з останніми подіями, пов'язаними з катаклізмами та пандемією COVID-19, можна сказати, що наразі існує велика потреба в нових підходах до проектування територій закладів вищої освіти. Окрім сучасних вимог і сучасного дизайну територія вимагає перегляду і зміни відношення до навчальних аудиторій та функціонального зонування територій в цілому: переорієнтації її з транзитної і прогулярково-споглядальної на навчальну, розробці нових проектних рішень для організації та підтримки навчального процесу. Такі проекти візьмуть новий початок в розвитку ландшафтного середовища університетських комплексів та розвитку освітньої галузі в цілому.

Наразі існує багато проблем, які вимагають детального вивчення та вирішення. Це, насамперед, такі: відсутність інклюзивності – доступності, доцільного благоустрою та озеленення, новітніх модернізованих рішень. Також присутні габаритність і неорганізованість території. Усе це робить ландшафтне середовище неприйнятним для

роботи та відпочинку студентів й викладачів. В процесі проектування, головна увага приділяється детальній розробці генеральних планів: компактності, мобільності, доступності, а також впровадженню новітніх модернізуючих рішень у проекти.

Тому цілком організації сучасного ландшафтного середовища закладів вищої освіти є створення якісного урбаністичного простору, в якому буде комфортно, безпечно та цікаво всім, незалежно від віку, гендеру та статусу, а також відповідність викликам сучасного життя – заміна сучасних замкнених аудиторій в навчальних корпусах на аудиторії під відкритим небом.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питаннями ландшафтного середовища займалися вчені з різних галузей знань, з точки зору озеленення територій в своїх працях: Багацька О.М. «Прийоми та принципи композиції вертикального озеленення в населених пунктах», Лотоненко Ю.О. «Озеленення міста Києва: проблеми та акценти»; з точки зору організації та планування територій в своїх працях: Крачковська М.В. «Особливості організації та благоустрою територій вищих навчальних закладів у місті Києві», Бочаров Ю.П. і Кудрявцев О.К. «Планувальна структура сучасного міста»; з точки зору архітектури: Ковальська Г.Л. «Принципи та методи оптимізації функціонально-планувального розвитку вищих навчальних закладів в існуючій міській забудові», Ольховська О.В. «Екологічний підхід в сучасній ландшафтній архітектурі», та інші.

Вони висвітлювали проблеми ландшафтного проектування закладів вищої освіти, екологізації архітектурно-ландшафтного простору, благоустрою території, принципів озеленення та формування архітектурного й ландшафтного середовища в цілому. Проте на сьогоднішній день в жодній праці не було приділено уваги до розгляду планування територій в сучасних умовах, зокрема під дією COVID-19, тому дане дослідження є своєчасним і актуальним.

МЕТА

Мета статті: визначити особливості організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти та надати свої пропозиції з огляду на існуючі карантинні умови.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

1. Пошук та аналіз матеріалів з ландшафтною організації територій закладів освіти закордонного та вітчизняного досвіду.

2. Виявлення факторів, які впливають на організацію ландшафтного середовища навчальних закладів.

3. Надання пропозицій щодо методів ландшафтного проектування і прийомів створення сучасного ландшафтного дизайну, а також дослідження впливу благоустрою на психоемоційний стан людини на прикладі Національного авіаційного університету.

4. Визначення сучасних аспектів та вимог до проектування та організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти, в тому числі до відкритих навчальних аудиторій під дією COVID-19.

Об'єкт дослідження — ландшафтне середовище університетських комплексів.

Предметом дослідження є особливості, сучасні вимоги та аспекти організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти під дією карантинних вимог.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Для вирішення першого завдання в темі організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти, був проведений моніторинг зарубіжного та вітчизняного досвіду проектування ландшафтного середовища університетських комплексів. Він показав, що закордонним закладам вищої освіти приділяється достатня увага в проектуванні ландшафтного середовища, чого не можна сказати про вітчизняні. Сучасні архітектурні рішення закордонного досвіду пов'язані зі стрімким процесом урбанізації великих розвинених міст. Так як рівень розвитку наших міст значно поступається закордонним, практика сучасного архітектур-

ного й ландшафтного проектування залишається не настільки поширеною в нашій країні.

Процес урбанізації дав стрімкий старт і в ландшафтному проектуванні середовища. Закордонні навчальні заклади багато уваги приділяють ландшафтному середовищу, і деякі проекти вписують в природний простір, доповнюючи його, з метою формування цілісного архітектурно-ландшафтного середовища. Так, заклади вищої освіти Делфтський університет технологій в Нідерландах та Наньянзький технологічний університет в Сінгапурі об'єднують злиття природного та штучного в єдине ціле – ландшафтну архітектуру, ти самим демонструючи цікаві проєктні рішення: експлуатовані зелені дахи та плавні форми. Не тільки естетична привабливість закладається при проектуванні, але й функціональність, адже дерен проводить циркуляцію повітря, тим самим знижуючи температуру будівлі. Територія Каліфорнійського університету в США і територія Ноттінгемського університету у Великобританії розглядається як частина створення навколишнього середовища і так само пов'язана з ландшафтом. Студентів та викладачів дуже притягують великі зелені території університетів, що формують їх атмосферу. Територія університету Рангсіт у Таїланді відома своїм яскравим озелененням та цікавим формуванням простору. Яскравий пофарбований самшит слугує живою перегородкою для спілкування та навчання невеликих соціальних груп. В закордонній практиці виділяють сміливі проєктні рішення в архітектурі та дизайні, які часто привертають до себе увагу інших країн.

Наша країна береже традиції та історію. Вітчизняні заклади вищої освіти в більшості пов'язані зі своєю історичною спадщиною. Цим пояснюється, що зокрема для таких навчальних закладів як, наприклад: Київський політехнічний університет, Львівська політехніка, Чернівецький університет, що був включений до Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО, не будуть притаманні сміливі сучасні архітектурні рішення

та яскраве озеленення, бо в будь-якій організації ландшафтного середовища важливий особливий підхід, що в першу чергу опирається на принципи спадкоємності та стильової єдності. Але створювати новий та оновлювати й підтримувати існуючий ландшафтний дизайн в таких історичних університетських комплексах все ж необхідно. Наразі майже в усіх вітчизняних університетах відсутні інклюзивність – доступність території та її складових. Також бракує благоустрою середовища, оновлення і підтримки єдиного стилю, що часто є візитівкою для багатьох країн.

Згідно з дослідженням Безлюбченко О.С. головними факторами організації ландшафтного середовища території навчальних закладів є: спеціалізація навчального закладу, географічне розташування, площа території, структура навчального процесу, навчально-технічна база, функціональне зонування, санітарно-гігієнічна забезпеченість та комунікації [1].

Разом із тим, до основних факторів можна віднести врахування природних та антропогенних чинників, які повною мірою впливають на організацію планувальної структури ландшафтного середовища освітніх закладів.

Важливою частиною ландшафтного проектування є благоустрій території. В навчальному середовищі він має відповідати індивідуальним підходам. В зв'язку з пандемією дорожньо-вулична мережа при проектуванні має розглядатись не тільки як транзитна зона й прогулянково-споглядальна, але й як навчальна. Таким чином територія має набувати нової функції, а також мати певну захищеність. Тому благоустрій має включати: інженерну забезпеченість, озеленення території, соціально-економічні, організаційно-правові та екологічні заходи з покращення мікроклімату, санітарного очищення, захисту, зниження рівня шуму та ін. Благоустрій має позитивно впливати на психоемоційний стан студентів і викладачів, тому у ландшафтному проектуванні він направлений на вдосконалення архітектурно-ландшафтного середовища з урахуванням

забезпечення усіх вимог та потреб користувачів.

Для забезпечення організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти враховують принципи ландшафтного дизайну і методи, що застосовуються в ландшафтному проектуванні.

Проектування ландшафтного середовища закладів вищої освіти являє комплекс об'ємно-просторових та архітектурно-планувальних рішень, які формуються за допомогою окремих методів: системно-ландшафтного та екологічного [12]:

1. Системно-ландшафтний метод. Він пов'язаний з проектуванням, будівництвом, підтриманням елементів навколишнього середовища, що має потребу до постійних або періодичних змін.

2. Екологічний метод. Він направлений на гармонійне поєднання людської діяльності та природного ландшафту, не завдаючи збитку природі, та відновленню постраждалих елементів природного середовища.

Проектуючи ландшафт, необхідно чітко дотримуватись загальноприйнятих чотирьох принципів створення ландшафтного дизайну [9]:

1. Цілісність ідеї - загальна концепція і стиль.

2. Функціональне зонування території. Також включає створення видових точок.

3. Візуальне поєднання елементів – естетичне сприйняття.

4. Врахування вимог навколишнього середовища.

При організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти можуть застосовуватись принципи і методи. Вони допомагають в створенні благоустрою середовища, проектуванні генеральних планів й дендропланів, а також в розробці малих архітектурних форм, об'єктів, в тому числі й аудиторій під відкритим небом.

Для визначення головних аспектів створення нових проектів з організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти, необхідно сказати, що саме природні та антропогенні чинники змушують нас

шукати можливі варіанти оновлення планувальної структури закладів вищої освіти та розробки нових проектних рішень. В першу чергу необхідно говорити про інклюзивність та функціональну забезпеченість нових аудиторій й територій навчальних комплексів в цілому. Таким чином ландшафтне середовище має набувати нових функцій, а також мати певну захищеність - ізолюваність. Навчальні приміщення, розташовані в планувальній організації середовища, мають відповідати ергономічним показникам й набувати мобільності. Тому, можна сказати, що доступність, функціональність, ізолюваність, ергономічність та мобільність є головними аспектами створення таких проектів.

На головних стадіях створення ландшафтних проектів таких як: передпроектна оцінка території і ознайомлення з побажаннями замовників; розробка проекту (проекткування); реалізація проекту (будівництво); здача об'єкту в експлуатацію можна сформулювати та визначити певні вимоги до проектування та організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти. Соціальні вимоги передбачають врахування потреб користувачів – студентів та викладачів. Вони враховуються на першій стадії, до розробки проекту. Екологічні вимоги враховуються при розробці дендропланів та окремих схем озеленення. Ці вимоги передбачають врахування та створення умов зростання рослин, а також забезпечення охорони природи та енергозбереження. Економічні вимоги враховують при створенні кошторисів. Вони передбачають раціональне використання матеріалів, визначення затребуваних ресурсів та витрат. Вимоги безпеки враховують задля запобігання можливостей отримання травм, фізичних та психологічних ушкоджень. Технічно-конструктивні вимоги передбачають підбір матеріалів та конструктивних рішень. При проектуванні враховуються функціональна забезпеченість малих архітектурно-ландшафтних форм та модульність елементів. Естетичні вимоги передбачають художню організацію простору, врахування архітектурно-ландшафтних форм та композиційних рішень. Містобудівні вимоги враховуються

при аналізі ландшафтної та містобудівної ситуації. Антропометричні вимоги враховуються при проектуванні малих архітектурних форм, що базуються на ергономічних показниках, враховуються при визначенні габаритів навчального обладнання. Санітарно-гігієнічні вимоги передбачають оптимальні умови життєдіяльності людини, дотримання санітарних норм при проектуванні. Інклюзивні вимоги передбачають створення простору для осіб з обмеженими можливостями. Карантинні вимоги в зв'язку з COVID-19, під час пандемії, можуть існувати як окремі вимоги, а після можна віднести їх до вимог безпеки. Карантинні вимоги – це саме ті вимоги, що можуть гарантувати безпеку на випадок поширення небезпечних для життя та здоров'я людини вірусів, інфекцій та небезпечних газоподібних речовин.

В даному випадку усі вище зазначені вимоги є актуальними при проектуванні ландшафтного середовища навчальних закладів. Тому можна сказати, що аспекти і вимоги складають сучасні тенденції організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти (рис. 1).

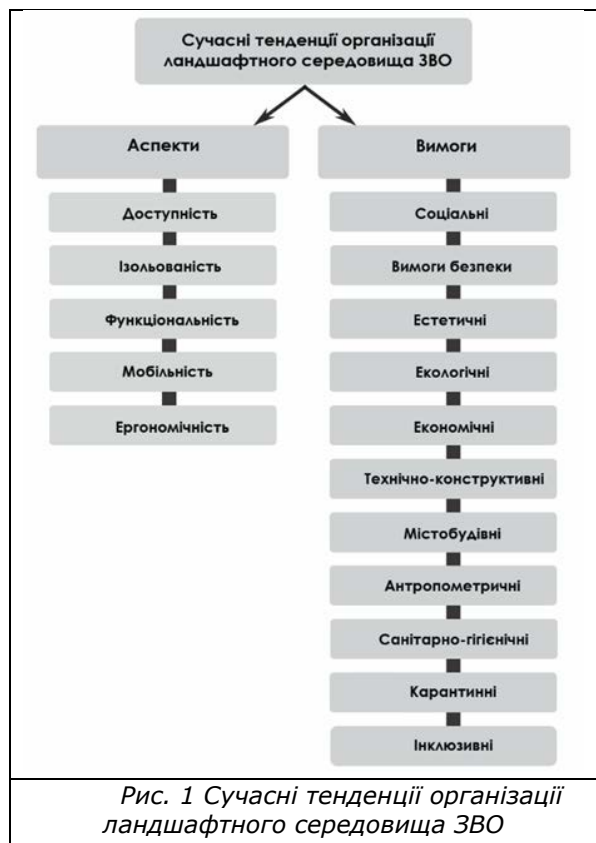

Рис. 1 Сучасні тенденції організації ландшафтного середовища ЗВО

Впровадження нових модернізованих рішень наразі потребує освітня галузь. Створення аудиторій під відкритим небом є одним з варіантів організації і підтримки навчального процесу. Такі аудиторії мають бути ергономічними, функціональними, модернізованими, доступними й захищеними для всіх користувачів – студентів та викладачів. В різну пору року їх функціональність та використання може змінюватись. Все залежить від погодних умов. На кожну особу має виділятися приміщення площею, узгодженою за ергономічними показниками навчального процесу, з навісом та спеціалізацією. В теплу пору року такі приміщення можуть функціонувати відкрито, в холодну – можуть не функціонувати взагалі, або ж забезпечуватись теплооснащенням й використанням додаткових закритих навісів, дверей або термоплівки.

Дані особливості організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти відпрацьовані на проєкті з організації ландшафтного середовища Національного авіаційного університету і можуть бути використані як приклад в інших навчальних закладах.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізувавши матеріали з ландшафтною організації територій закладів вищої освіти, можна сказати, що більшість вітчизняних університетських комплексів потребують доцільної організації, модернізації

території, створення й підтримки благоустрою та нового погляду на проектування.

2. До основних факторів можна віднести врахування природних та антропогенних чинників, які повною мірою впливають на організацію планувальної структури ландшафтного середовища освітніх закладів.

3. Розглянувши принципи та методи формування ландшафтного дизайну, можна сказати, що вони є важливими в проектуванні благоустрою та організації ландшафтного середовища закладів вищої освіти. Важливим є врахування впливу ландшафтного середовища університетського комплексу на зорове сприйняття людини, її психоемоційний стан.

4. Головні аспекти проектування сучасного ландшафтного середовища, визначаються як: мобільність, доступність, функціональність, ізоляваність та ергономічність. Ландшафтне середовище закладів вищої освіти має відповідати сучасним вимогам, для забезпечення новітніх, модернізованих проєктних рішень. В зв'язку з пандемією COVID-19 задля неперервності навчального процесу необхідно влаштовувати аудиторії під відкритим небом, котрі відповідатимуть цим вимогам, а головне матимуть певну ізоляваність та захищеність особливо в період карантинних вимог.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Безлюбченко О.С. Планування і благоустрою міст-[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://masters.kubg.edu.ua/index.php/art/article/%20view/314/292#.X2oRM2gzZPa>
- [2] Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Х.: 2007, – №4, с. 3-12.
- [3] Горохов В. А., Лунц Л. Б. Парки мира. М.: Стройиздат. – 1985.
- [4] Даниленко В. Я. Підручник «Дизайн» – Х.: ХДАДМ. – 2003. – 320 с.
- [5] Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: Підручник / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2005, 456 с.

REFERENCES

- [1] Bezliubchenko O.S. Planuvannia i blagoustruii mist - [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://masters.kubg.edu.ua/index.php/art/article/%20view/314/292#.X2oRM2gzZPa>
- [2] Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii dyzainu i mystetstv. – Kh.: 2007, – №4, s. 3-12.
- [3] Horokhov V. A., Lunts L. B. Parky myra. M.: Stroiizdat. – 1985.
- [4] Danylenko V. Ya. Pidruchnyk «Dy-zain» – Kh.: KhDADM. – 2003. – 320 s.
- [5] Kucheriavyi V.P. Ozelenennia naselenykh mist: Pidruchnyk / V.P. Kucheriavyi. – Lviv: Svit, 2005, 456 s.

- [6] Кохан Н. М. Ленд-арт в Магрице – 9 лет. Особенности его произведений // Вісник
- [7] Косаревська Р. О., Седак О. І. Особливості підготовки сучасних фахівців з садовопаркового мистецтва ландшафтної архітектури та дизайну на основі семантики
- [8] Ландшафтне проектування малих архітектурних форм - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ozelenitelstroy.ru/printsipy-i-metody-landshaftnogo-proyektirovaniya>
- [9] Ландшафтний дизайн - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://land-design.cv.ua/uk/articles/69-etapy-landshaftnogo-dyzajny.html>
- [10] Лебедев Ю. С. Архітектура і біоніка / Ю. С. Лебедев. - М., 1977. - С. 11, 54-56.
- [11] Лежава І. Г. Архітектура та міський дизайн / І. Г. Лежава // Проблеми дизайну міського середовища: праці ВНДІТЕ. Серія Технічна естетика. - М., 1981. - Вип. 26. - С. 125-129.
- [12] Методики ландшафтного проектування - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uzhniy.ru/katalog/sovety-povyrschivaniu/urok-4-metodiki-landshaftnogo-proektirovaniya/>
- [13] Принципи ландшафтного дизайну-[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eurohouse.ua/ua/statti/4-principa-landshaftnogo-dizajna>
- [14] Седак О.І. Семантика антропогенних ландшафтів як сучасний метод дизайну середовища //Реклама, дизайн в умовах глобалізації вищої освіти та інформаційної інтеграції: Зб. наук. праць. – К.:Ін-т реклами, 2004. – Вип. III. – с. 271-274.
- [15] Сычева А. В., Титова И. И. Ландшафтний дизайн. Естетика деталей городской среды. – Мн.: Вышш. шк. – 1984.
- [16] Фисун О. Світло храму (Кам'яна могила). Артанія. Альм. – Кн.: 2. – 1996.
- [17] Харківської державної академії дизайну і мистецтв – Х.: 2007. – № 4, с. 128-139.
- [18] Ольховська О.В. Екологічний підхід в сучасній ландшафтній архітектурі - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Dell%20M4600/Downloads/Spam_2018_52_22%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Dell%20M4600/Downloads/Spam_2018_52_22%20(1).pdf)
- [19] Крачковська М.В. Об'ємно-просторова організація територій головних навчальних корпусів Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" та Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
- [6] Kokhan N. M. Lend-art v Mahrytse – 9 let. Osobennosty eho proyzvedenyi // Visnyk
- [7] Kosarevska R. O., Sedak O. I. Osoblyvosti pidhotovky suchasnykh fakhivtsiv z sadovoparkovoho mystetstva landshaftnoi arkhitektury ta dyzainu na osnovi semantyky
- [8] Landshaftne proektuvannia malykh arkhitekturnykh form-[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://ozelenitelstroy.ru/printsipy-i-metody-landshaftnogo-proyektirovaniya>
- [9] Landshaftnyi dyzain - [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://land-design.cv.ua/uk/articles/69-etapy-landshaftnogo-dyzajny.html>
- [10] Lebediev Yu. S. Arkhitektura i bio-nika / Yu. S. Lebediev. - M., 1977. - C. 11, 54-56.
- [11] Lezhava I. H. Arkhitektura ta miskyi dyzain / I. H. Lezhava // Problemy dyzainu miskoho seredovyshcha: pratsi VNDITE. Serii Tekh-nichna yestetika. - M., 1981. - Vyp. 26. - C. 125-129.
- [12] Metodyky landshaftnoho proiektuvannia-[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.uzhniy.ru/katalog/sovety-povyrschivaniu/urok-4-metodiki-landshaftnogo-proektirovaniya/>
- [13] Pryntsyipy landshaftnoho dyzainu-[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://eurohouse.ua/ua/statti/4-principa-landshaftnogo-dizajna>
- [14] Sedak O.I. Semantyka antropohennykh landshaftiv yak suchasnyi metod dyzainu seredovyshcha //Reklama, dyzain v umovakh hlobalizatsii vyshchoi osvity ta informatsiinoi intehratsii: Zb. nauk. prats. – K.:In-t reklamy, 2004. – Vyp. III. – s. 271-274.
- [15] Sycheva A. V., Tytova Y. Y. Land-shaftnyi dyzain. Estetyka detalei horodskoi sredy. – Mn.: Vyssh. shk. – 1984.
- [16] Fysun O. Svitlo khramu (Kamiana mohyla). Artaniia. Alm. – Kn.: 2. – 1996.
- [17] Kharkivskoi derzhavnoi akademii dyzainu i mystetstv – Kh.: 2007. – № 4, s. 128-139.
- [18] Olkhovska O.V. Ekolohichnyi pidkhid v suchasni landshaftni arkhitekturi-[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [file:///C:/Users/Dell%20M4600/Downloads/Spam_2018_52_22%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Dell%20M4600/Downloads/Spam_2018_52_22%20(1).pdf)
- [19] Krachkovska M.V. Obiemno-prostorova orhanizatsiia terytorii holovnykh navchalnykh korpusiv Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyivskiyi

<http://journals.uran.ua/index.php/2078-9912/article/view/113902>

[20] Крачковська М.В. Колорит ландшафтів територій навчальних корпусів національних університетів міста Києва -[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/kolorit-landshaftiv-teritoriy-navchalnih-korpusiv-natsionalnih-universitetiv-mista-kieva>

АННОТАЦИЯ

Трошкина Е.А., Вент Е.В. Особенности организации ландшафтной среды высших учебных заведений в современных условиях. В статье описаны особенности планировочной организации ландшафтной среды высших учебных заведений и особенности разработки новых проектных решений, в том числе учебных аудиторий под открытым небом различных типов, направленных на решение следующих проблем: поддержки учебного процесса в период пандемии и создание современного благоустройства территории университетских комплексов для предоставления навещающих статуса страны.

Целью исследования определены особенности организации ландшафтной среды высших учебных заведений и предоставлено свои предложения учитывая существующие карантинные условия.

В исследовании осуществлен поиск и анализ материалов по ландшафтной организации территорий учебных заведений зарубежного и отечественного опыта. Выявлены факторы, влияющие на организацию ландшафтной среды учебных заведений. Даны предложения по методам ландшафтного проектирования и приемов создания современного ландшафтного дизайна, а также исследование влияния благоустройства на психоэмоциональное состояние человека на примере Национального авиационного университета. Определены современные аспекты и требования к проектированию и организации ландшафтной среды высших учебных заведений, в том числе в открытых учебных аудиториях под

politekhnichnyi instytut" ta Chernivetskooho natsionalnoho universytetu im. Yuriiia Fedkovycha-[Elektronnyi resurs]. – Rezhyim dostupu: <http://journals.uran.ua/index.php/2078-9912/article/view/113902>

[20] Krachkovska M.V. Koloryt landshaftiv terytorii navchalnykh korpusiv natsionalnykh universytetiv mista Kyieva -[Elektronnyi resurs]. – Rezhyim dostupu: <https://cyberleninka.ru/article/n/kolorit-landshaftiv-teritoriy-navchalnih-korpusiv-natsionalnih-universitetiv-mista-kieva>

ABSTRACT

Troshkina O., Vent O., Special features of the organization of the landscape middle of the foundation of food education in the minds.

The article describes the peculiarities of the planning organization of the landscape environment of higher education institutions and the peculiarities of developing new design solutions, including open-air classrooms of different types, aimed at solving the following problems: supporting the educational process during the pandemic and creating modern landscaping to grant the visiting status of the country.

The purpose of the study is to determine the features of the organization of the landscape environment of higher education institutions and provide their proposals in view of the existing quarantine conditions.

The study conducted a search and analysis of materials on the landscape organization of the territories of educational institutions of foreign and domestic experience. Factors influencing the organization of the landscape environment of educational institutions are revealed. Suggestions on methods of landscape design and methods of creating modern landscape design, as well as a study of the impact of landscaping on the psycho-emotional state of man on the example of the National Aviation University. Modern aspects and requirements to the design and organization of the landscape environment of higher education institutions, including open classrooms under the influence of

действием COVID-19. Объект исследования - ландшафтную среду университетских комплексов. Предметом исследования являются особенности, современные требования и аспекты организации ландшафтной среды высших учебных заведений под действием карантинных требований. Приведены результаты исследования. Определены особенности ландшафтного благоустройства высших учебных заведений и в период пандемии; современные аспекты и требования, которым должны соответствовать университетские комплексы, в том числе в период карантинных требований и особенности озеленения, которые являются одним из ведущих средств ландшафтной организации пространства при создании комфортных и безопасных условий пребывания студентов и преподавателей.

Научная новизна исследования заключается в новом подходе к учебному процессу в планировочной структуре ландшафтной среды высших учебных заведений и в разработке архитектурной идеи создания новых учебных помещений - аудиторий под открытым небом различных типов.

Практическая значимость полученных результатов представлена в проекте по организации ландшафтной среды высших учебных заведений на примере Национального авиационного университета.

Ключевые слова: высшие учебные заведения; университетские комплексы; ландшафтная среда; ландшафтное проектирование; ландшафтный дизайн; благоустройство территории

AUTHOR`S NOTE:

Troshkina Olena, Candidate of Architecture, Associate Professor, National Aviation University, Kyiv, Ukraine

e-mail: olenatroshkina@gmail.com,
orcid: 0000-0002-0597-9700

COVID-19 are identified. The object of research is the landscape environment of university complexes.

The subject of research is the features, modern requirements and aspects of the organization of the landscape environment of higher education institutions under the influence of quarantine requirements.

The results of the study of the landscape environment of university complexes are presented. Peculiarities of landscape improvement of higher education institutions during the pandemic period have been determined; modern aspects and requirements to be met by university complexes, including in the period of quarantine requirements and features of landscaping, which are one of the leading means of landscape organization of space in creating a comfortable and safe living environment for students and teachers.

The scientific novelty of the study lies in a new approach to the educational process in the planning structure of the landscape environment of higher education institutions and in the development of the architectural idea of creating new educational premises - open-air classrooms of different types.

The practical significance of the obtained results is presented in the project on the organization of the landscape environment of higher education institutions on the example of the National Aviation University.
Key words: institutions of higher education; university complexes; landscape environment; landscape design; landscaping

Vent Olena, student, Faculty of Architecture, Construction and Design, National Aviation University, Kyiv, Ukraine
e-mail: elenavent98@gmail.com, orcid: 0000-0001-5908-4171

Стаття подана до редакції
10.10.2020р.

Стаття прийнята до друку
22.00.2020р.